

EERSTE ZEEUWSE FABRIEK VAN RADIOTOESTELLEN “H.J. VAN DER MEER & ZONEN” te VLISSINGEN

DEEL IV

Tom Rentmeester

SLOT: DE OVERNAME EN OPVOLGING (1969-1986)

van der Meer
WALSTRAAT 62 VLISSINGEN TEL. 01184-2177

Het logo van Boonman, ontworpen door een oude studievriend

Dit artikel beziet de commerciële zijde van de radiohandel na de overname van het bedrijf H.J. van der Meer te Vliссingen door firma Boonman in 1969. De afgesplitste zaak “H.J. van der Meer & Zn” van Jan Lodewijk de Keijzer in Middelburg bleef ongewijzigd doorgaan.

De nieuwe eigenaar van het bedrijf in Vliссingen werd Adrie Boonman (1930-2010) die vanaf 1957 een elektrozaak in Ovezande dreef. Toen in 1969 de kans zich voordeed om het bedrijf H.J. van der Meer in Vliссingen te kopen, zag hij hierin de mogelijkheid om zijn afzetgebied uit te breiden en hierdoor ook zijn omzet en brutowinst te vergroten.

Adrie Boonman kwam uit een fietsmakersgezin en had zijn technische opleiding genoten aan de ETS (HTS) te Breda. Zijn broer Ko was degene die de rijwielhandel overgenomen had en Adrie de elektrotechnische afdeling. In 1956 huwde hij met Lies Faes en ze gingen in de woning boven hun nieuw gebouwde winkelpand aan de overkant van de straat wonen. Zijn vrouw Lies bleek een rasverkoopster te zijn, er ging zelden iemand de winkel uit zonder iets gekocht te hebben...

Links de fietsenzaak en rechts met het zonnescherm de elektrozaak met de winkel deur aan de Hoofdstraat.

De televisie brak enorm door en de winkel werd al gauw te klein. Ze kregen 2 zonen: Ad en Toine (die later elk een andere studierichting gingen volgen).

In 1966 werd het pand in Ovezande grondig verbouwd en uitgebreid, het was in het jaar dat ik er vanwege mijn UTS-opleiding (elektrotechniek met elektronica) stage liep. Het personeel bestond op dat moment uit een radio-tv-monteur, 2 elektromonteurs (installaties en service huishoudelijk en witgoed), een boekhoudster en een verkoopster.

Het installatiewerk was ruim aanwezig, er werden volop nieuwbouw- en renovatieprojecten uitgevoerd. Ook aanleg van heetwaterboilers, kookleidingen en aansluitingen van wasmachines behoorden daar toe. Daarnaast werden er door de groeiende verkoop van televisie veel antennes geplaatst. Tewa antennes, Nederland UHF-kanalen 29 en 32 met België/Frans VHF-kanalen 8-10 gekoppeld en gericht met behulp van kompas en berekende coördinaten.

Radio- en televisiereparaties werden meestal gebracht of opgehaald. De kleine werkplaats was efficiënt ingericht met 2 werktafels voorzien van variac en diverse aansluitingen. De aanwezige Philips meetapparatuur bestond uit onder andere een signaaltracer GM7628, buisvoltmeter GM6000, HF-meetmeter GM2893, LF-toongenerator GM2317, Philoscop GM4144, oscilloscoop GM5656 enzovoorts.

Philips geëmailleerd bord en logo NVRD waren aan de buitenzijde van het pand bevestigd.

Bedrijfspannend Burg. Andriessenstraat 2 te Ovezande 25 november 1966. Links het kantoor met daarachter de werkplaats, op de zolder het magazijn, midden het woonhuis met de keuken beneden, rechts de ruime winkel met boven woongedeelte (slaapkamers). De winkeldeur was verplaatst naar de hoek van Burg. Andriessenstr. 2. Rechts: Dhr. Adrie Boonman (1930-2010).

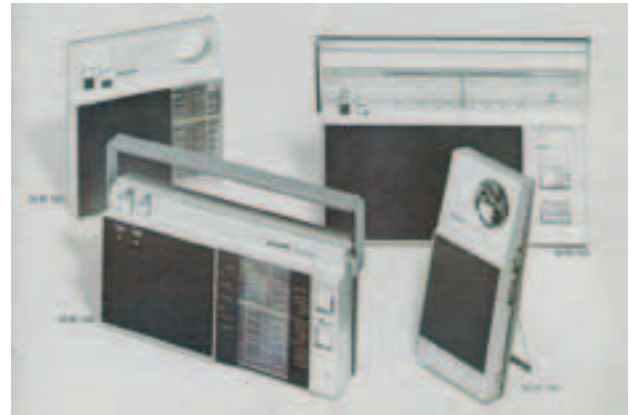
In de jaren '60 groeiden ook de dorpswinkels sterk en kregen de behoefte om hun assortiment verder uit te breiden. Financieel was dat niet altijd haalbaar, daarom staken sommige ondernemers de koppen bij elkaar en gingen samenwerken. Zo ontstond er in 1965 een grote elektrowinkel in het centrum van Goes genaamd "Stroom BV" met 6 dorpswinkels als aandeelhouder. Na mijn studie ben ik daar in 1967-1969 gaan werken en de verkoop van bruin- en witgoed ingerold.

In de Consumentengids van augustus 1969 kwam de Philips kleurentelevisie (en natuurlijk ook Erres en Aristona), samen met Blaupunkt, Loewe Opta, Nordmende, Telefunken en Wega als beste uit de test. Iets minder goed waren B&O, Grundig, Körting, Saba en Schaub Lorenz. De Consumentengids bleek een waardevolle adviseur voor de consument en (indien positief) een sterk verkoopargument voor de vakhandel te zijn.

Philips Firato-krant 1969 met de introductie van de videobandrecorder.

De Firato van september 1969 (in de RAI) met veel nieuws, was een must voor de vakhandel om deze te bezoeken. Het accent van Philips lag op kleuren TV, video-bandopname, HiFi-stereoapparatuur met bandrecorders en cassette-recorders en de nieuwe lijn IC-radio's:

In die periode van grote economische groei met vele nieuwe producten, waren de vooruitzichten in de elektrobranche eindeloos. Ook de techniek maakte grote sprongen voorwaarts: de laatste buizenradio's verdwenen door verdere transistorisering, de eerste toepassingen van IC's werden doorgevoerd in radio en TV en de videorecorder lag op korte termijn in het verschiet.

Productkennis was toen voor de verkoop van bruin- en witgoed een belangrijk vereiste. De verkoopargumenten moesten goed onderbouwd zijn door een heldere uitleg met eventuele demonstratie. De consument was nog niet zo bekend met de techniek als tegenwoordig en het vertrouwen in een leverancier was zeer belangrijk. Viel dat vertrouwen weg, dan was ook de klant weg... Uiteindelijk bepaalde de verkoper tijdens het verkoopgesprek voor 80% wat de klant ging kopen (niet meer met tegenwoordig te vergelijken...).

Voor de winkel in Vlissingen werd besloten om ook hier de naam "Boonman" aan te houden, temeer omdat diens vak-kennis en naamsbekendheid op een hoog niveau stonden en dit het proces van het terugwinnen van klanten zou ondersteunen. De TV-monteur van Boonman (de heer Albert Knuit) was een ex-werknemer van H.J. der Meer uit Vlissingen (1967-1969) en was hierdoor reeds goed bekend met het Vlissingse bedrijf en zijn klantenkring.

Het aanbrengen van de winkelinrichting werd door het eigen personeel uitgevoerd. De wanden werden met houten schrootjes betimmerd, hiertegen kwamen railsystemen met boordleggers. Op de vloer werden okerkleurige en olijfkleurige tapijttegels bloksgewijs gelegd. Aan het plafond kwamen over de volle breedte hangende lichtkoven met TL-verlichting. De platenbar was van 1960 en voldeed nog goed, de draaitafels werden wel vernieuwd.

Discobar met 5 draaitafels, stereo luisterunits en cassettespeler.

In een gedeeltelijk afgesloten ruimte rechtsachter in de winkel werd de HiFi-afdeling opgezet. Linksachter was de platenafdeling "Discobar", linksvoor televisie en radio en rechtsvoor de witgoed- en huishoudelijke afdeling.

Achter de winkel was het magazijn met achteruitgang en daarboven kwam de moderne werkplaats voor de technische dienst.

Op de voorgevel prijkte in gele neonletters de naam "Boonman", de naam "Radio" helemaal boven aan de voorgevel bleef staan.

Bij het opruimen van de magazijnen en de werkplaats na de overname, kwamen we historisch materiaal van de oude firma H.J. van der Meer & Zn tegen. Helaas werd dat vaak afgedaan als "oude troep", toch werden er bepaalde stukken opzigezet (voor het geval de zonen van Adrie Boonman later elektrotechniek zouden gaan studeren...). Frappant was dat er gelijke werktafels als in Middelburg werden aangetroffen...

Na een korte maar intensieve verbouwing van het interieur kon de gemoderniseerde winkel op 19 december 1969 worden heropend:

opening

Vrijdag 19 december
opent Boonman
nieuwe mogelijkheden
voor Vlissingen
en omgeving....

.... en U houdt er
waarschijnlijk een
welkomstgeschenk
van dertig gulden
aan over!

boonman

PZC 19 december 1969.

Firma Boonman opende filiaal in Vlissingen

Met een receptie voor familie, vrienden en relaties opende het elektrotechnisch bureau Boonman uit Ovezande zijn nieuwe zaak in de Walstraat te Vlissingen.

Na de sluiting van de firma Van der Meer nam de heer A. Boonman het pand in de Walstraat over en wist het met behulp van eigen personeel in drie weken tijds te vernieuwen en uit te breiden.

De hele zaak heeft door een houten betimmering een warm aanzien gekregen, op de vloer kwam een geel-groen tegeltapijt te liggen en het plafond kreeg met behulp van betrekkelijk eenvoudige middelen een functioneel zwart-wit patroon.

De firma Boonman heeft zich onder andere gespecialiseerd in hifi-installaties; er is een aparte ruimte voor de stereoapparatuur ingericht. Verder kan men er techt voor radio, tv, elektrische apparatuur, verlichting en elektrische installaties. Achter in de zaak is een ruime discobar.

De leiding van de Vlissingse zaak ligt in de handen van de heer T. Rentmeester.

PZC 19 december 1969.

De openingsweek voor kerstmis 1969 was een succes. Vele "oude klanten" van de firma Van der Meer keerden weer terug naar hun vertrouwde adres in Vlissingen. Sommigen waren al 50 jaar klant en hadden de gebroeders Andries en Hein van Westen nog goed gekend of zelfs een echte "Van der Meer"-radio in huis gehad of gezien. Ze waren content dat ze nu weer terecht konden voor een goed advies en service.

Er waren ook wel Vlissingse klanten naar Middelburg overgegaan, want daar kon men nog steeds bij H.J. van der Meer & Zn. terecht:

H.J. v/d MEER & ZONEN

MIDDELBURG KORTE DELFT 32 TELF. 01180-2122

PZC 3 juni 1970 (logo uit advertentie Constructa wasautomaat).

Hieronder volgt een greep uit het “bruingoed”-verkoop-pakket 1969-1970:

KLEUREN TV

Links Philips X26K161 (65 cm, K7, f 2350) of X22K141 (55 cm K7) en rechts Erres RS9688 (65 cm, K7).

U zou 't eens in kleur moeten zien

De wist van Willem Druif of Wilhelmina Albert in „De Kleine Woudland” of want u maar op... het is allemaal zo eenvoudig maar in kleur. Probeer u eens een kleurentelevisie en doe 't nu. We maken het u gemakkelijk met de

PROEFPLAATSINGSACTIE VAN BOONMAN

In samenwerking met Philips Nederland zal BOONMAN een beperkt aantal KLEURENTOESTELLEN voor veertien dagen geheel vrijblijvend op proef plaatsen.

Zegt u ja tegen kleur, stel dan alom, zowel een tv-recept als een tv-licentie.

Geef onze kleurspecialisten uw toestel versorgen, dan krijgt u ZEKERHEID.

KLEUREN-TV VANAF f 1699,-
Kooft u interesse, neemt u dan contact op met

f 1895,-

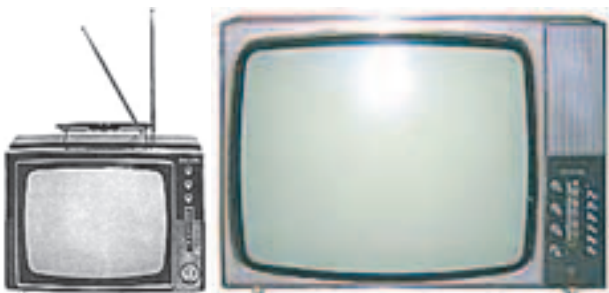
boonman

Radio, TV, elect. huish. apparatuur, verlichting en grammofoonplaten.
Vissings, Welstraat 62,
361 61194 - 1518
O-manda, Burg. Avondlaanstr. 2,
tel. 01195 - 385

PZC 25 maart 1971.

ZWART-WIT TV

Kleurentoestellen waren nog behoorlijk duur, meer dan f 2000 en zwart-wit daarentegen rond de f 500. Reden voor veel mensen om eerst nog een zwart-wit TV te nemen of de volgende aanschaf uit te stellen tot de kleuren-TV verder in prijs gezakt zou zijn.

Links Philips X12T700, rechts X20T731 (1968).

Voor recreatieve doeleinden en als tweede toestel voor bijvoorbeeld op de slaapkamer, kwam de portable TV “in beeld”.

RADIO

Tafelradio's werden weinig meer verkocht, hoofdzakelijk aan de oudere generatie vanwege de eenvoudige bediening. De portables, stereo tuner-sterkerkers en stereocombinaties waaronder radiomeubels, hadden hun plaats ingenomen...

Links Philips 22RB192, rechts Philips 22RB384.

Het radiomeubel was eind '60-er jaren een rage en ze kon door vele merken in diverse stijlen en houtsoorten geleverd worden. Het populaire hoekmeubel, waarop ook de TV geplaatst kon worden, paste precies in een hoek en was maar een meter breed, ideaal voor kleinbehuisden. Bij de bredere of langere modellen lagen de linker en rechter luidspreker wat verder uit elkaar voor een beter stereo-effect.

Links Philips 22RF894 (stereo), rechts Grundig radio met Philips draaitafel.

“De Baronie” uit Breda leverde voordelige radiomeubels (o.a. Grundig radio met Philips draaitafel) direct vanuit de bestelauto aan de handel en deed zo goede zaken. Daarnaast verkocht hij ook goedkope portable radio's, waaronder de grote wereldontvanger van “Tokyo” (Skylark), deze werd in Vlis-singen veel verkocht.

DRAAGBARE RADIO'S / RADIOCASSETTE PORTABLES

Van links naar rechts: Philips 90RL073, 22RL189 en 22RL382 (1968).

De portable radio was algemeen goed, elke tiener bezat er wel een.

Sommige goedlopende modellen werden door de fabrikant het andere jaar in een nieuw jasje gestoken en aangepast aan de nieuwe design-lijn (zie 22RL382 naar 22RL392 etc.).

Rechts Philips 22RL392 (1969), links Tokyo Skylark, f 399

Rechts cassetterecorder EL3301, links de N2205 met druktoetsbediening.

Links radiorecorder, monoknop 22RR932, rechts 22RR700 met druktoetsbediening.

TUNERVERSTERKERS

Links de 22RH781. Deze tunersterker werd ook veel in radiomeubels toegepast (1969), rechts met tiptoets voorkeuzenders de 22RH790 (1970).

Van links naar rechts: 22RH411, 22RH690, 22RH580 en 22RH411. "Low budget" Philips stereo-installatie compleet voor f 649.

De Hi-Fi-afdeling trok veel belangstellenden, de ruimte lag vlak naast de platenafdeling en "Discobar" (een doelgroep) en kon van daaruit rechtstreeks betreden worden. Er werden via advertenties Hi-Fi-acties aangeboden.

High Fidelity Stereo 22RH691.

Links de 22RH590, rechts de 22RH591.

Aanbieding demonstratie Hi-Fi stereo-apparaten	
Philips stereo-versterker 22RH590	f 487,—
Philips elektronische platenspeler 22GA202	f 526,—
2 Philips boxen, 22RH491, 112,	f 344,—
	f 1357,—
NU IN 1 KOOP	f 995,—

PZC-detail uit Boonman-advertentie 29 januari 1971.

CASSETTE- EN SPOELENRECORDERS EN -DECKS

Links de N2400 (1969); hiervan kwam ook de deck-uitvoering N2506 (1972, rechts) en zelfs een cassetwisselaar N2401.

Links de N4302 2-sporen bandrecorder en rechts Philips LP- en DP-recorderbanden.

PHILIPS BANDRECORDERS BIJ BOONMAN		
	weer voordeliger!	
2 sporen bandrecorder	schokprijs f 229,00	
4 sporen N 4307	schokprijs f 379,00	
4 sporen N 4308	schokprijs f 479,00	
6 sporen bandrecorder	schokprijs f 599,00	
Transistor radio voor zoon of dochter van 26,95 PAK NEE	nu f 19,50	
Philips portabele f 128,-, voorjaremaandeling f 20,-	nu f 139,00	
Portabele Med. fabriekaal f 208,- Korting f 60,-	U betaalt f 239,00	
Hooprukt stereomeubel	schokprijs f 598,00	

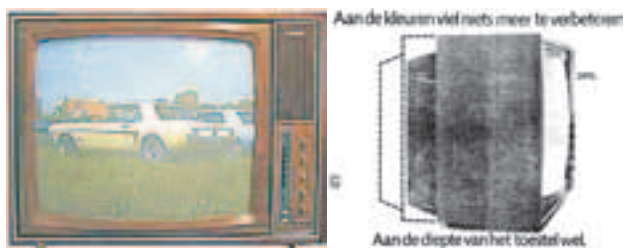
PZC 04 april 1970 (detail advertentie "elektrische schokken van de maand april" Fa. Boonman).

Links de N4307 (1968) en rechts de N4308.

De Philips N4307 en N4308 waren populaire en veel verkochte 4-sporen bandrecorders. De laatste (met stereomogelijkheid) liep zelfs door tot in 1974.

Philips Kleuren TV met 110° beeldbuis

Links de X26K171 (K8 buizenchassis, 1971), rechts 110° beeldbuis (ca. 10 cm minder diep dan de 90° beeldbuis).

**GECOMBINEERDE TECHNIEKEN IN ÉÉN TOESTEL:
BUIZEN, TRANSISTOREN EN IC**

Philips zwart-wit TV X20T731 (1971) Designer Jan des Bouvrie maakte in die tijd de interieurs wit, dus kwamen er ook witte TV's...

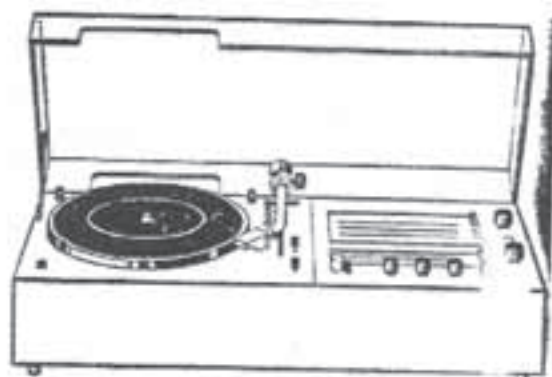
De LF-versterker, lijn- en rastereindtrappen en de hoogspanning van bovenstaande TV waren met buizen uitgevoerd (PCL86, PCL805, PL504, PY88 en DY802). De synchronisatiescheider en de fase discriminator werden gevormd door het IC TBA240A en de rest was getransistoriseerd.

BOUWDOZEN

De EE-bouwdozen waren vooral in de decembermaand als cadeau-artikel erg gewild. De hele EE-reeks werd dan op voorraad gelegd.

In Middelburg werd in 1970 de Korte Delft gerenoveerd en nummers 30-32 van H.J. van der Meer bij het Damplein getrokken. De HiFi-stereo-afdeling daar exposeerde ook het Duitse merk Braun:

**Braun Audio 300 Hi-Fi
Stereo Radio
Grammofoon-Unit**

Korte Delft 32 — naam is veranderd — wordt nu DAMPLEIN 30—32

FM, FM-stereo, MG, LG, KG, Shurf-magnetisch instrument.

Versterker 2x30 Watt muziekvermogen.

Ook de volgende merken, B & O, Acoustical en Ferguson demonstreren wij in onze showroom.

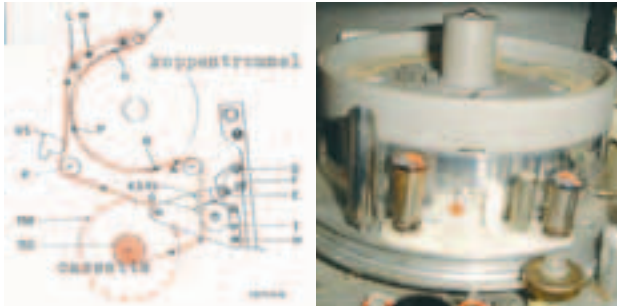
PZC 15 augustus 1970 H.J. van der Meer- Middelburg wijziging adres en straatnaam.

VIDEO-RECORDER VCR

Philips N1500 (1972, prijs in 1975 f 2495, N1501 (stop-motion) f 2795. VCR-cassettes VC30 f 80, VC45 f 100 en VC60 f 120.

Loopwerk en schuingeplaatste koppentrommel van een Philips VCR. (De kop is het horizontale streepje net boven het midden van de foto).

Het moet eind 1972 geweest zijn dat een klant uit Souburg de N1500 bij ons kocht. Het was iemand die vanwege zijn werk vaak in het buitenland was en zodoende bepaalde TV-programma's (vooral voetbal) miste. De VCR moest 's avonds aan huis worden geïnstalleerd en gedemonstreerd. Dat deed men toen nog, het kostte een hele avond om de VCR goed in te stellen, vrij van interferentie met een optimale beeldkwaliteit gevolgd door een heldere uitleg van de bediening. De mechanische schakelklok werd ingesteld op de tijden waarop men niet aanwezig was voor programma-opnamen. Verontreiniging van de videokoppen was de meest voorkomende oorzaak van slecht beeld en deze moesten dan ook regelmatig gereinigd worden.

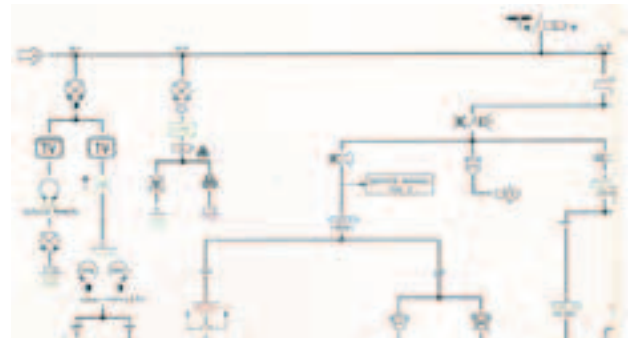
X26K20, K9, "All transistor" (nog met convergentiepaneel) 1973.

De introductie van de "all transistor" KTV, werd aanvankelijk met argusogen gevolgd, hoe zou dit toestel met het K9-chassis zich gedragen en hoe was en bleef de kwaliteit? De buizen-KTV met het K8-chassis was kwalitatief "uitgekristalliseerd" en optimaal gebleken, zodat in de overgangperiode naar het K9-chassis de verkoop zich nog enige tijd vasthield aan de vertrouwde buizentechniek van K8. In deze overgangsfase werden kinderziekten door Philips onderzocht en eventuele corrigerende maatregelen doorgevoerd. Zo kon men het risico van uitvalschade beperken.

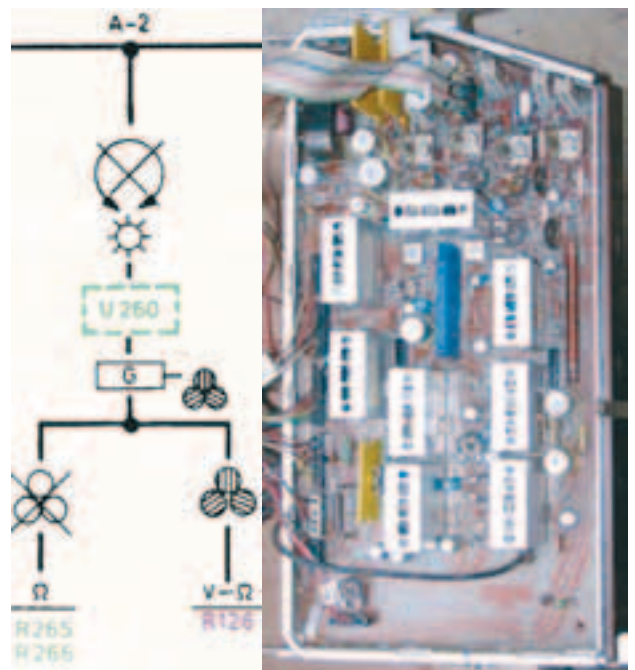
Het modulensysteem werd door Philips reeds vanaf het K6-chassis toegepast. Het waren complete (deel)schakelingen op een print en vergemakkelijkten en versnelden de reparatieprocedures waardoor de reparatietijd korter en het arbeidsloon lager werden.

De technische diensten richtten zich op de serviceverlening van getransistoriseerde (en IC-)schakelingen in het K9-chassis. In het begin van de levenscyclus van een nieuw chassis konden de TV-monteurs met behulp van een "foutzoekboom" praktische ervaring opdoen in het systematisch zoeken naar de fouten.

Detail foutzoekboom van het Philips K9-chassis (uit de service-doc.).

De modules zijn genummerd, in bovenstaand voorbeeld wordt een mogelijk defect geconstateerd aan de chrominantie/luminantiemodule U260 (rechter paneel rechtsboven verticaal).

Op HiFi-gebied kwam Philips in 1972-1973 met een aantal bestsellers welke heden door verzamelaars (o.a. MFB-freaks) nog steeds om hun zeer goede prestaties geprezen worden:

Philips "Electronic" draaitafel 22GA212 (1973, f 509 met GP400 element (afgebeeld) en f 559 geleverd met het GP401 MD-element.

Met de "Electronic" draaitafel 22GA212 beantwoorde Philips in 1973 aan de stijgende vraag naar betere afspeelapparatuur voor grammofonplaten. Opvallende punten van de 212 waren de elektronische tiptoetsen voor de snelheidskeuze 33 en 45 toeren, de stroboscoopaflezing voor de fijnregeling hiervan, de trillingdempende ophanging, de instelbare naaldruk door middel van het contragewicht en dwarsdrukcompensatie van het magnetodynamisch element.

Bijzonder was de geruisloze elektronische afslag aan het einde van de plaat door de onderbreking van een interne lichtstraal, gericht op een lichtgevoelige cel. De aandrijving van het draaiplateau was met een ca. 5 mm brede platte snaar vanaf een door een tachogenerator geregelde motor. De rumble-factor (dreun) was hierdoor zeer gunstig.

De bandrecorders van Philips uit de serie van 1973 (N4414, N4416, N4418 en N4510) werden met gedeeltelijk of geheel zwart front geleverd. De N4510 was de deck-uitvoering van de N4418 en bezat 3 motoren en 3 koppen. Verder de mogelijkheden van multiplay en echo met bandsnelheden van 19, 9,5 en 4,75 cm/sec.

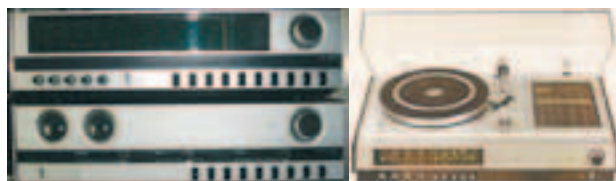
De top onder de Philips bandrecorders werd de N4450 met 3 motoren (waarvan één een collectorloze Hallmotor) en 6 koppen met voor- en nabandcontrole. Deze "semiprofessionele" uitvoering met haar 26 cm spoelen, relaisbediening en schuifregelaars was een lust voor het oog.

Vele café-eigenaren plaatsten dit imposante apparaat opzichtig achter de bar en stelden zelf de inhoud van hun af te spelen banden samen. Het steeds opnieuw aanschaffen van de singles voor de jukebox werd hiermee vervangen door (gratis) bandopnames vanaf de radio...

Philips 26 cm spoelenrecorder N4450 (1971, f 2499 en rechts de befaamde "vissenogen"-serie.

De "vissenogen"-serie dankt zijn huidige naam aan de bolle ronde VU-meters.

Links tuner 22RH621 en versterker 22RH520 2x 22W. Rechts combinatie 22RH802.

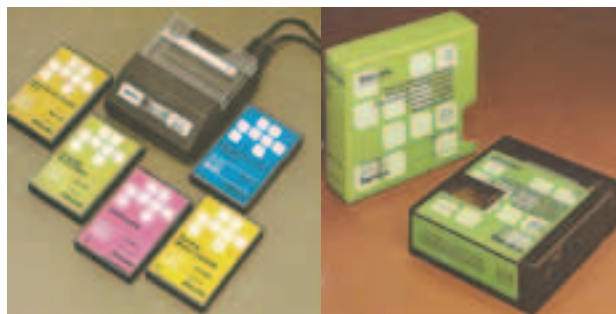
Links tuner-versterker 22RH720, 2x 40W "Stereo 4"; rechts 22RH702, 2x18W.

"Stereo 4" bood de mogelijkheid om 4 luidsprekerboxen aan te sluiten op 2 kanalen stereo, het was een pseudo-"quadrofonie" (bij quadrofonie worden 4 aparte kanalen gebruikt).

Van links naar rechts: 1973 onderdelenboekje, folder televisie/video en audio.

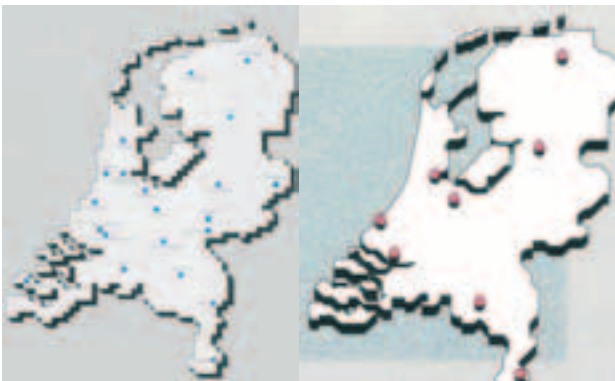
Philips bood technische en commerciële ondersteuning. Om de anderhalve maand kwam een Philips etaleur (Dhr. Philips, kortweg Flip genoemd) de etalages met Philips materiaal vernieuwen. Afhankelijk van de afnames werden folders ter beschikking gesteld en de technische diensten door abonnementen van servicemanuals en cursussen voorzien.

Links Philips cassettes voor de vakhandel en rechts VCR-schoonmaak-cassette voor de consument.

De 21 Philips servicecentra lagen door heel het land verspreid, voor Zeeland was dat in Middelburg (voorheen in Terneuzen). Vooral bedrijven zonder eigen technische dienst waren hier volledig op aangewezen (fabrieksgarantie). Het loste dus ook het probleem op voor de geïnteresseerde "branche"vreemde grootwinkelbedrijven, Philips speelde daar op in. De vakhandel via de groothandel had vele kleine omzetten en afnames en bij de grootwinkelbedrijven kon Philips grote "klappers" maken (grote afnames in één keer). Philips was afgestapt van levering uitsluitend aan de vakhandel, elke ondernemer kon nu Philips producten gaan verkopen. Hierdoor ontstonden ook nieuwe "cash-and-carry" en "discount"achtige bedrijven zonder technische dienst en dit ontketende voor de (vooral kleine) vakhandel met een wat hoger benodigde prijsstelling een moordende concurrentie.

Deze Philips technische servicecentra kostten Philips veel geld. Hierin werd in latere jaren flink gesneden en de producten werden minder servicegevoelig gemaakt.

Van de 21 Philips servicecentra in 1975 zijn er in 1992 nog maar 8 over...

...en via een consumentenlijn in 1998 naar slechts nog één Philips Servicecentrum: Tarasconweg 2 in Eindhoven.

DE FATALE BRAND MAART 1973

De zaak liep prima tot er op 1 maart 1973 een verwoestende brand in het pand Walstraat 62/Vlamingstraat te Vlissingen uitbrak. Het bedrijf bleek zwaar onderverzekerd door pas uitgeleverde grote inkooporders en de financiële gevolgen hiervan hebben uiteindelijk geleid tot een noodzakelijke sluiting in 1976.

Achterzijde werkplaats Vlamingstraat en de service besteleend...

Na de brand draaide de zaak in Ovezande wel door, service werd ook van daaruit verleend. Er was nog wat restvoorraad met lichte rookschade uit de afgebrande winkel en dit werd na een opknabbeurt tegen opruim- en brandschade-prijzen verkocht.

Boonman opende nieuwe winkel in Vlissingen

VLISSINGEN — Vrijdag opende firma Boonman de nieuwe zaak in het pand Spuistraat 82 te Vlissingen. Tot voor tien maanden geleden was de elektriciteitszaak gevestigd in de Walstraat. Een felle brand legde de winkel in de as.

De nieuwe winkel is zeer modern en ruim van opzet. Alle elektrische apparaten en grammofonplaten zijn overzichtelijk opgesteld. De firma Boonman beschikt nu onder meer over een ruime disco-bar met zes draaitafels. Verder is er een hi-fi-ruimte, die door een gordijn van het overige gedeelte van de winkel kan worden afgesloten. Op die manier kunnen de klanten rustig luisteren naar de diverse apparatuur.

Achter de op de openingsdag met veel bloemstukken van zakenrelaties versierde zaak is een magazijn en een reparatie-afdeling, waarover men in de Walstraat geen beschikking had.

PZC zaterdag 22 december 1973 (opening vrijdag 21 december 1973).

Het had (te) lang geduurd eer de klanten weer in Vlissingen terecht konden. De grote winkel aan de Spuistraat was zeer luxe ingericht. Bij het prachtig nieuwe interieur waren kosten noch moeite gespaard. Hierdoor kreeg de winkel meteen al een “dure” uitstraling en dat bleek in de praktijk voor de omzet averechts te werken. De overheadkosten waren zo hoog dat ook zeer hoge marges behaald dienden te worden, waardoor het bedrijf zich uiteindelijk uit de markt prijsde. Passanten zeiden tegen elkaar: “hier gaan we niet naar binnen, dit is een dure winkel”... Hoewel het assortiment zeer goed samengesteld was met technische noviteiten en er toch veel potentiële klanten informatief binnenkwamen, was voor een afsluitende verkoopdeal de (te) hoge prijs meestal het struikelblok...

Noviteit eind 1973, de MFB-box 66RH532, het “Motional Feedback”-systeem van Philips werd leverbaar.

Eind 1974, begin 1975 werd, om de vaste kosten te drukken, verhuisd van de Spuistraat naar een kleiner pand in de winkelstraat Lange Zelke te Vlissingen.

Hier heeft het gereorganiseerde bedrijf onder financieel zeer moeilijke omstandigheden nog anderhalf jaar gedraaid met een minimale voorraad en personeelsbezetting, maar helaas nog steeds met verlies (de kosten waren te hoog opgelopen).

In 1975 komt Philips met de revolutionaire “In-line” beeldbuis (convergeren niet meer nodig) samen met het K11-chassis.

Phiips X26K206, K11 “tjptoets”-kanalenkiezer en “In-Line” beeldbuis met sleuvenmasker.

BEËINDIGING H.J. VAN DER MEER & ZN, MIDDELBURG.

Jan Lodewijk de Keijzer (1909-1977) bereikte in 1974 de pensioengerechtigde leeftijd. Zijn zoon Adri de Keijzer zegt hierover: “Wij, mijn twee broers en ik, hadden de kans gekregen om te studeren (TH en HTS) en hadden alle drie een goeie baan. In die tijd kwamen ook de eerste elektronicaketens op, zoals bijvoorbeeld Expert. Dat betekende groeiende concurrentie. Al met al was er bij ons drieën geen belangstelling om

de zaak over te nemen. Mijn ouders hebben gesprekken met het toenmalige personeel gehad, maar ook dat bracht geen oplossing. De zaak is daarom opgeheven en de beide monumentenpanden werden op 15 juni 1975 verkocht aan de ‘Walcherse Bouw Unie b.v.’”

Vanaf 6 augustus 1976 werd de winkel Boonman in Vlissingen gesloten en binnen 2 maanden had het faillissement zich voltrokken.

In de tussentijd oriënteerde ik mij op een nieuw op te richten elektrowinkel (bruin- en witgoed) te Goes. Uit eerder marktonderzoek was reeds gebleken dat Vlissingen en Middelburg verzadigd waren van dit soort elektrowinkels; daarbij was daar ook nog sprake van de opkomst van “weidewinkels” op “cash-and-carry”-basis (meeneemprijzen en geen eigen technische dienst).

Een marktonderzoek van het CIMK stelde: “Het gemiddelde inkomen van de Vlissingse bevolking ligt ca. 10% lager dan het gemiddelde inkomen in de rest van Nederland en het is in kleinhandelskringen algemeen bekend dat een groot deel van de Vlissingse bevolking altijd op goedkoop uit is.”

In Goes sloot eind januari 1976 de grote elektrowinkel “Stroom BV” haar deuren. Goes bood hierdoor nog wel ruimte voor een extra elektrozaak, want ondanks de hevige concurrentie tussen de vakzaken onderling, moest iedereen uiteindelijk toch winst zien te maken en was het gestelde hogere prijsniveau daar wel haalbaar. Het berekende “break-even”-punt in het bedrijfsplan lag op 6,5 ton omzet.

Per 1 oktober 1976 begon ik voor mezelf de elektrowinkel Radio-TV service “Rentmeester” in een drukke winkelstraat, Lange Vorststraat 36 te Goes. De positieve punten (inclusief dealerschappen) uit de voorafgaande bedrijven H.J. van der Meer en Fa. Boonman werden hier zoveel mogelijk aangevend en de negatieve (fouten) vermeden. De van oudsher zelfde leveranciers van H.J. van der Meer en Fa. Boonman zagen hun verloren marktaandeel weer teruggewonnen door het nieuwe bedrijf:

Het logo en naambord in kleur en Philips lichtreclame aan de voorgevel.

Tiny Rentmeester achter de toonbank.

Presentatiefoto/visitekaartje.

De winkel bood een geselecteerd breed assortiment elektrische consumentenproducten zoals radio, audio- en HiFi-apparatuur, televisie, video, wasmachines, koel- en vriesapparatuur, huishoudelijke artikelen en onderdelen. Dus geen verlichting, geen voorbespeelde geluidsdragers en grammofoonplaten en geen NEN1010-installatiewerk, wel werden er nog veel TV-antennes geplaatst.

De Nederlandse Vereniging van Radio Handelaren was overgegaan in de Uneto (Unie Elektrotechnische Ondernemers), wij waren lid.

De service werd verleend door de **eigen technische dienst** met een werkplaats op de eerste etage van het pand met achteruitgang. De winkel werd gerund door de eigenaar Tom Rentmeester (auteur) en zijn vrouw Tiny. De technische dienst bestond uit 2-3 elektromonteurs en een TV-monteur. De slogan "**beter in service, lager in prijs**" stond groot vermeld op de etalageruit. De winkel was een lange "pijpenla" waarvan de wanden de producten exposeerden. De toonbank met kassa stond voorin de winkel en de trap naar kantoor, kantine, werkplaats en magazijnen was vlak achter de toonbank.

Om een goede kwaliteit en service te kunnen waarborgen, waren dealerschappen aangegaan met de volgende merken:

- **Witgoed / wassen en koelen:** Philips, Erres, AEG, Indesit, Ignis, Marijnen, Zanussi en het hoofdmerk Miele (speciale "bruine lijn" voor de vakhandel). Via Merison waren we "Select"-dealer met regelmatig speciale aanbiedingen in de te verspreiden flyers.
- **Stofzuigers:** Philips, Erres, Holland Electro, Excelsior, Hoover, Nilfisk.
- **huishoudelijke apparaten:** Philips, Erres, Braun, Remington, Moulinex, AEG en Nova.

De toeleveranciers uit de buurt waren Fa. Blik en Technische Unie te Middelburg, Fa. Polderman, Merison en Wolff te Goes. Daarnaast werden rechtstreekse dealerschappen afgesloten met de importeurs van Sony/Wega, Mitsubishi, Salora/Teleton, Pionnier etc.

Televisie en video: Philips, Erres, Grundig, Blaupunkt, Wega, Sony, Salora, Teleton en Mitsubishi. Het merk Indesit werd bijvoorbeeld als prijstrekker aangewend. **Salora** was het hoofdmerk en bood 3 jaar garantie op onderdelen. Videorecorders VCR en later VR2000 van Philips/Erres en Grundig. Sony met Betamax en voor VHS-videorecorders werd **Mitsubishi** het hoofdmerk.

Tom Rentmeester bij de televisie-afdeling in 1977. Het zijn allemaal nog televisies met beeldbuizen (CRT), de flatscreen (LCD, LED, plasma) bestond nog niet voor deze toepassing.

"Salora" werd in de Finse stad Salo gefabriceerd, hier is ook de naam aan ontleend (Salo-radio). Tijdens een bezoek aan de fabriek in 1980 werd de geavanceerde productielijn getoond. Het automatisch plaatsen van de onderdelen op de printen ging in een razend tempo waarna ze automatisch door het soldeerbad werden gevoerd. De kwaliteit-prijsverhouding lag op een hoog niveau, er werd 3 jaar garantie op onderdelen gegeven. In de kasten werd echt hout verwerkt (dat hebben ze genoeg daar in Finland), terwijl Philips geplakte plastic folie op spaanplaat toepaste...

Salora 1C kleuren-televisie en Wega "Desk" KTV 3040.

In de regio Zuid-Beveland zat nog een Salora-dealer: Fa. C. Maat & Co. te Ovezande. Ook deze wilde geld verdienen aan Salora en hanteerde een goede prijsstelling, we lagen als het ware op een gelijk prijsniveau zonder dat er sprake was van kartelvorming.

Wega in Duitsland was door Sony overgenomen en opereerde in een wat hoger marktsegment. De slogan luidde: "*Wega is als de beste, alleen mooier!*", en dat straalde het assortiment ook uit. De desk-televisie Wegaicolor 3040 had een exclusieve vorm en dit design was erg in trek bij de modern ingestelde consument.

Links Philips' eerste portable KTV 18C435 (KT1-chassis 1976), rechts Philips 56 cm KTV K11 met 8 tiptoets voorkeuzezenders X22K202 (1976).

Philips VCR-recorder N1501 (1976) en zwart-wit camera CDH800.

Philips beargumenteerde zijn VCR-systeem als “enige in Europa geaccepteerd”, want in 1975 had Sony het Betamax-systeem geïntroduceerd en 1976 kwam JVC met de VHS-videorecorder.

Indesit populaire zwart-wit tiener-portable TV in de kleur oranje of wit. Rechts de Philips zwart-wit portable TV 12B915 met ingebouwd ping-pong spel (1977).

Voor de merken Philips en Erres waren Blaupunkt en Grundig goede alternatieven, vooral als het om naamsbekendheid in de regio ging. Er werd in die tijd volop met de “selling-up” verkoopmethode gewerkt. Dat betekent in feite dat de klant op een goedkope aanbieding binnenkomt maar er een duurder apparaat wordt aanbevolen en verkocht. Sommige bedrijven gaven zelfs strafpunten aan hun medewerkers als er een te goedkoop toestel werd verkocht... (er ging dan iets van hun provisie af).

De goedkoopste grootbeeld KTV was bijvoorbeeld Indesit en kostte f1599. Salora volgde dan met f1799 en Philips of Erres met f1899. Hiertussen zat Salora met zijn 3 jaar garantie in een gunstige concurrentiepositie en leverde voor de handel ook de meeste winst.

Radio/Audio: Philips, Erres, Pioneer, Akai, Sony, Teleton en het hoofdmerk Wega. Uit het exclusieve hoofdmerk moest de marge gehaald worden.

“Military look” was een nieuwe trend in de vormgeving voor portables gedurende de periode van 1976-1978. Ze was gebaseerd op de zendapparatuur uit het leger: het front in vakken ingedeeld en met zichtbare schroeven aan het hoofdpaneel bevestigd, forse symmetrisch bewerkte luidsprekerroosters, pijlschalen en -knoppen. De kleur was uiteraard legergroen en ook de naam was soms aan het leger gerelateerd (zoals in bijgaande foto “captain”).

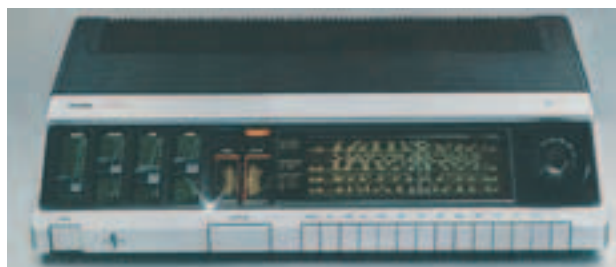

“Military look” 197. Rechts de Philips 90RL050.

De stereocombinaties (alles-in-één) werden de opvolgers van de grote stereo radiomeubels en waren erg in trek. Ook Philips en Erres boden verschillende modellen. Het voordeel was de compactheid, een combinatie kon gemakkelijk onder de TV-tafel of in een bergmeubelvak geplaatst worden.

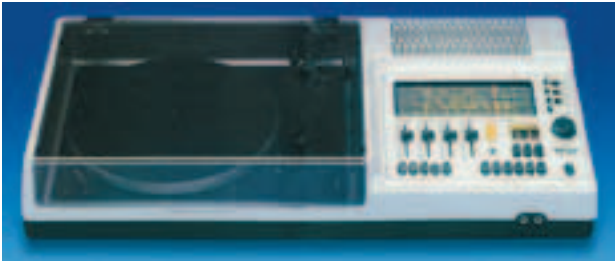

Philips RH953, een veel verkochte 3-in-1 stereocombinatie.

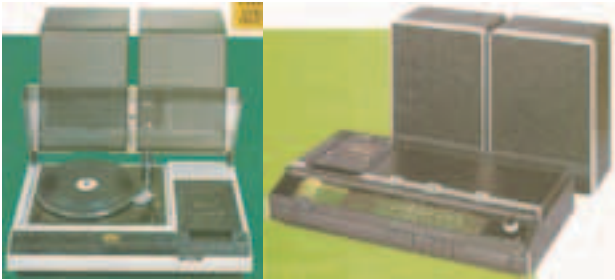

Philips tunersterkerker RH742 (1976).

Schuifregelaars, VU-meters, voorkeuzetoetsen en analoge afstemschalen werden veelvuldig toegepast in de geheel uit plastic vervaardigde kasten, gedeeltelijk gespoten in zilvermetallische kleur. In deze stijl had ook Philips haar audioreeks uitgevoerd.

Teleton CS400 (1976), stereocombinatie radio-gramfoon, prachtig vormgegeven naar modern Europees design.

Links de Erres 3-in-1 combi DX5935 (1976) 2x 20W f 209. Rechts de 2-in-1 combi SX685, 2x 17W f 1295.

Voor Erres ontwikkelde Philips een speciale HiFi-lijn:

PZC 9 oktober 1976 en 8 januari 1977.
1) SX6845, 2) SX6841, 3) TA6839 en 4) SX6953.

Links de Erres SX6845, rechts de Erres TA6839.

DE OPKOMENDE INVLOED VAN PRODUCTEN VANUIT HET VERRE OOSTEN OP DE EUROPESE MARKT.

Tot nu toe was duidelijk de "Europese stijl" in de apparatuur te herkennen: gestroomlijnd, veel kunststof met zachte overgangen en afgeronde hoeken ("softline") en veel aandacht voor het design. Grundig- en Blaupunkt-ontwerpen hadden nog meer ronde vormen vooral op de hoeken en cirkels in onder andere het luidsprekerfront.

De testen in HiFi-bladen (Muziekkrant Oor en dergelijke) gaven vaak positieve uitslagen over bepaalde producten uit het Verre Oosten (onder andere Sony, Pioneer, Akai, JVC).

Deze kenmerkten zich in vormgeving door de rechte strakke lijn, metalen fronten en knoppen. De HiFi-freaks die dit soort bladen lasen, brachten als consument deze informatie over via de vakhandel naar de marketingafdelingen van de fabrikant.

Tunerversterker Pioneer SX450 en Sony cassetdeck TC-186SD.

Maar er was nog een nieuwe trend in aantocht: de "Rack systemen".

Hiervoor leende de strak gevormde apparatuur zich optimaal, goed te stapelen in dezelfde lijn en afmetingen, zelfs tussen verschillende merken. Men vond dit soort rack-apparatuur "professioneler" aandoen.

Zo namen Philips en Erres naast hun bestaande Europese "softline" uit concurrentie-overwegingen ook deze strakke metalen "hardline" als vormgeving op in hun programma van audioapparatuur.

PZC 23 februari 1978.

In de Erres-lijn kon men kiezen uit verschillende types met andere uitgangsvermogens en dergelijke. Zij konden eventueel ook in een rack geplaatst worden, maar ze hadden nogal forse afmetingen... en dat belemmerde de verkoop.

Links Philips audiorack 22ER9073 (1977). Rechts Philips set met AH637 (analoge afstemschaal), AH572 en AH578.

Achter in de winkel was de HiFi-stereo afdeling, hierachter was nog een uitbreiding gemaakt naar een speciale geluidskamer waar de betere en zwaardere audioapparatuur gedemonstreerd werd.

De Philips VIDEORECORDER N1700 was de opvolger van de uiterlijk gelijkuitziende N1502 maar had een dubbele speelduur bij gebruik van dezelfde VCR-cassettes.

Philips N1700 (1977) met maximaal 3 uur speeltijd (VCR180).

Er werden ook ontvang- en zendapparatuur (27MC) en kristal-scanners met allerlei accessoires (voedingen, microfoons, versterkers, antennes, SWR-meters, kristallen, enzovoorts) verkocht.

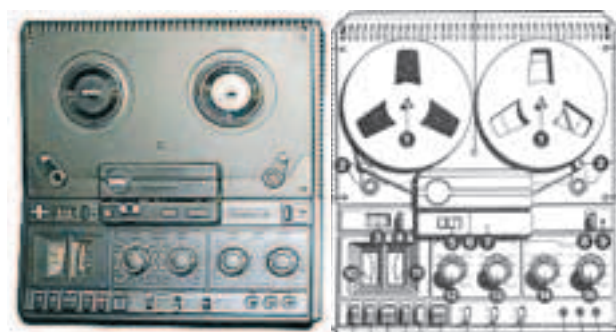

National HF/VHF-wereldontvanger type DR28 (1978). Heeft AM, SSB, CW, WFM, 0,525-1,61, 3,2-30 en 88-108 MHz.

De Philips "design-line 1976-78" (kunststof kast met ribbels, gleuven en ronde hoeken) lijkt te zijn afgeleid van de "Military look":

Links Philips cassette diastuurapparaat N2229, rechts Philips cassette-deck N2521.

Philips stereo bandrecorder N4512 (1978). Rechts de tekening in de servicedocumentatie.

ACOUSTIC DIMENSION COMPILER

Dit was een sound processor waarmee men onder andere de nagalm van een kathedraal kon nabootsen. Men gaf hiermee een extra dimensie aan de muziekweergave in de huiskamer.

Wega Acoustic dimension compiler ADC-2 (1978).

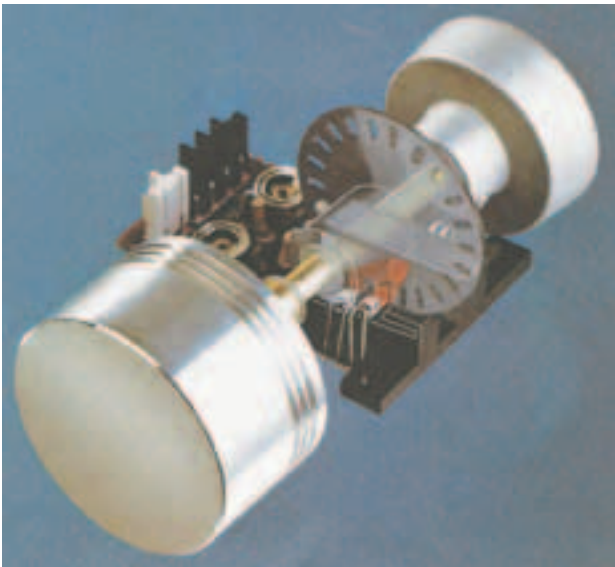
De moderne radio (tuner-versterker), "digitaal en vol technisch vernuft"

De radio-ontvangeenheden en tuners (en natuurlijk ook versterkers en afspeelapparatuur) werden met de allernieuwste technische hoogstandjes uitgevoerd. Vanuit het HiFi-lab van Philips in de USA werden de Amerikaanse ontwerpen op de Europese markt gebracht. Ze werden in jargon met technische termen beschreven en eventueel met grafieken onderbouwd.

Hieronder de Philips "kwartsgestuurde digitale Hi-Fi / stereo tunerversterker met frequentiesynthesizer micro-processor, afstemgeheugen en elektronische klok" AH799 (1979).

Voor het afstemsysteem werden LSI (Large Scale Integrated Circuit)-componenten toegepast, welke speciaal voor HiFi-ontvangst waren ontwikkeld. De van oudsher gebruikelijke mechanische variabele afstemcondensatorschakelingen zijn hierdoor vervangen.

Bij verdraaiing van de afstemknop wordt door een infrarood detector een aantal pulsen doorgegeven aan de micro-processor welke gekoppeld is aan een kwarts-PLL (Phase Locked Loop) referentiecircuit. Elke puls brengt een frequentieverandering teweeg van 0,5 kHz op AM en 10 kHz op FM en de afgestemde frequentie wordt direct in het geheugen opgeslagen. De frequentiestabiliteit komt hiermee op een nauwkeurigheid van 0,001%.

Verdere technische argumenten van het radio-gedeelte:

- Afstemgeheugen voor 9 voorkeurstations, onafhankelijk van het golfgebied (FM-MG-LG). Frequentie afleesbaar op digitale display
- Elektronische omschakeling tussengolfgebieden. Geen schakel-ruis
- Automatische stereosignaalmeting en stereo/mono overschakeling.

En voor beargumentatie van het versterkergedeelte:

- Microprocessor stuurt ingangkeuze via audio-source-multiplexer (IC: TDA1029)
- Ruim regelbereik voor balans, hoge- en lagetonegebieden
- ruis- en rumblefilters met een roll-off op 6 dB/octaaf bij resp. 125 Hz en 7 kHz.

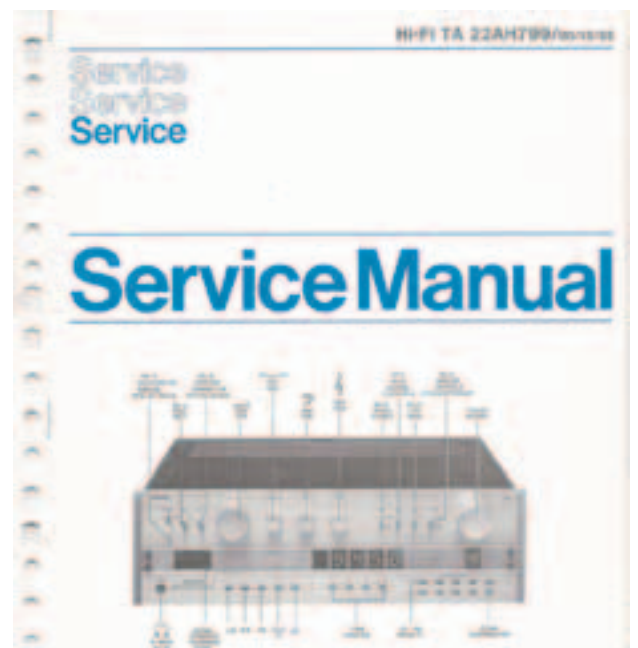
- Contourregeling en 20 dB audiomute (bij zacht volume benadrukking van hoge en lage tonen)
- Tape 1 en Tape 2 aansluitingen
- 2x 40 Watt DIN continue uitgangsvermogen en stereo-4
- afzonderlijke MFB-uitgang (Motional Feedback)
- Hoofdtelefoonaansluiting aan de voorzijde
- Precisie-tijdaanwijzing door kwartsklok
- microprocessorgeheugen ongevoelig voor onderbreking van de netspanning.

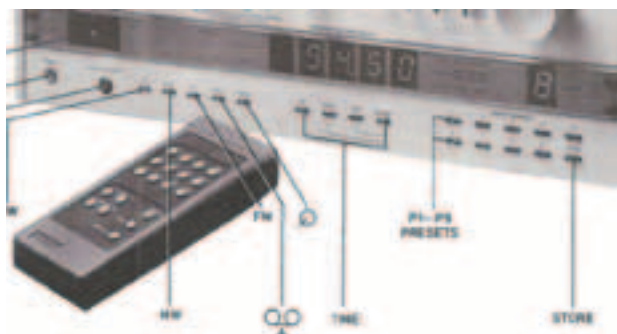
Foto's (deze en die hiervoor): Philips commerciële documentatie“.

TECHNISCH PROFIEL

Belangrijke technische informatie en meetgegevens zoals signaal-ruisverhouding, harmonische vervorming, kanaalscheiding enzovoorts werden in uitgebreide technische profielen en servicemanuals opgenomen (waarop we als dealer een abonnement hadden).

Er was er ook een uitvoering met infrarode afstandbediening (60 kHz): AH798

AUDIORACK MODULESYSTEMEN

De “stapelbare” audiorackmodules hadden verschillende afmetingen waarbij vooral de breedte en kleur van het front in een samenstelling moesten overeenkomen.

Zo waren er bijvoorbeeld kleine “mini” (vanaf 160 mm), “midi” (320, 360 mm), “normaal” (450, 460 mm) en “maxi” (vanaf 482 mm)-breedtes met per merk veelal nog onderlinge verschillen.

Philips “Flat line” digitale tuner AH180 (h=68, b=482 en d=340 mm).

De “Philips commerciële documentatie voor de vakhandel” kwam uit voor elk nieuw Philips apparaat en bestond uit een commerciële en technische beschrijving hiervan.

Snaaraandrijving “Direct control” Philips AF829 (1980).

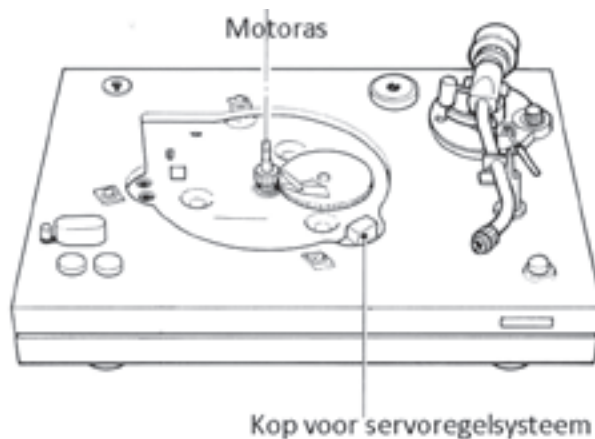
“Direct control”-systeem van Philips (snelheidsmeting direct aan het met snaar aangedreven draaiplateau).

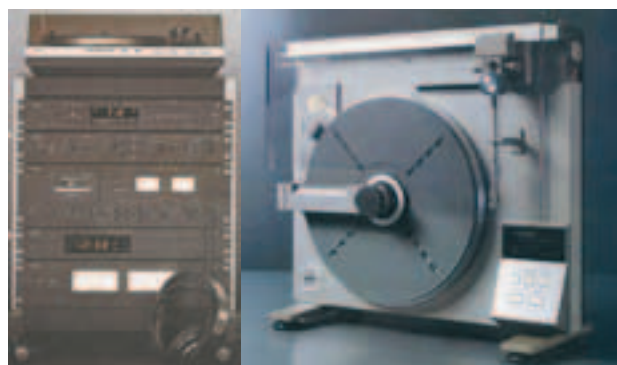
“Direct drive”-systeem waarbij het draaiplateau direct op de as van de motor gemonteerd is.

Snelheidsmeting door middel vaneen tachogenerator direct aan het draaiplateau. Foto's: Philips commerciële documentatie vakhandel.

“Direct drive” Wega (Sony) draaitafel JPS350.

Compleet gemonteerd Philips“Flat-line” audiorack systeem “Sound series 80” en de verticale draaitafel LT-5V van Mitsubishi uit 1980.

Philips gaf haar racksystemen een nummer, voor het bovenstaande audiosysteem “80” moest men diep in de buidel tasten:

- draaitafel	AF829	f	555,-
- tuner	AH180	f	1500,-
- stuurversterker	AH280	f	1150,-
- cassette-deck	N2537	f	695,-
- timer-unit	AH080	f	600,-
- eindversterker	AH380	f	1150,-
		totaal f	5650,-

En daar kwamen natuurlijk nog het rack en de luidsprekerboxen bij, als men voor MFB (Motional Feedback) koos dan was de eindversterker AH380 niet nodig.

De verticale draaitafel van Mitsubishi LT-5V werd vooral verkocht aan bars en discotheken die hiermee een echte “eye-catcher” binnenhaalden.

DE TECHNISCHE DIENST

Belangrijkste nieuwe meetapparatuur: PhilipsTV-beeldgenerator, dubbelstraals oscilloscoop Telequipment D61a, Sinclair digitale multimeter DM2, Philips toongenerator en gestabiliseerde voeding, Philips signaal injector en -tracer enzovoorts.

Deel van de Philips TV-servicedocumentatie.

“Voor elke klus een spuitbus”, daar lijkt het wel op want er waren er nog al wat in het Philips service-assortiment: beschermvlak, ontvetter en reiniger, vriesmiddel, antistatische vloeistof, instant polish, reinigingsmiddel, contact-reinigers, anti-corona (tegen hoogspanningsdoorslag), kruipolie etc.

Het “Elonco”-boekje, databoekjes halfgeleiders en contactspray.

Passieve en actieve componenten keurig gerangschikt in kastjes met laden. E-12 reeks weerstanden, condensatoren, halfgeleiders, IC's etc.

3 Metalen wandrekken (200x100x30 cm) met vakjes waarin pluggen, modules, printen, snaren, buizen, batterijhouders, afstemlades, kanalenkiezers, cascades, recorderkoppen etc. etc. De 3 werktafels waarvan een met opbouwconsole voor de scoop en meetapparatuur en 4 verrijdbare TV-servicetafeltjes hadden we zelf gemaakt van “combi tube” (Overtoom) evenals een standaard voor een spiegel om het beeldscherm vanachter een televisie te kunnen zien tijdens reparatie of afstelling.

NIEUWE TECHNISCHE PRODUCTEN (1980-1985)
RADIO- EN CASSETTE- “WALKMAN”

Sony Walkman 1979, Philips (1983) en Sony WMF-45 radio-cassettespeler.

De eerste “Walkman” werd in 1979 door Sony geïntroduceerd. Deze lichtgewicht stereoportable werd uitgevoerd in cassette, radio en radio-cassette combinatie. Ze was overal mee naar toe te nemen: buiten tijdens wandelen, fietsen, sporten of binnenshuis.

Video Beeldplaat “Video-Laser-Vision” (30cm diameter)

Introductie 1972, op de markt in 1978-1985. Dit systeem brak niet door (het was de voorloper van de huidige DVD).

VR2020 (1980).

PHILIPS VIDEO 2000-SYSTEEM

In Europa kwam Philips in 1980 met het kwalitatief superieure V2000-systeem, 2 jaar nadat de systemen VHS (JVC) en Betamax (Sony) wereldwijd geïntroduceerd waren en deze de markt reeds voor een groot deel veroverd hadden. VHS werd uiteindelijk het standaardstelsel en ook Philips schakelde in 1986 hiernaar over.

VR2334 (1983).

Van het V2000-systeem werd door Philips ook een portable uitvoering gebracht welke op een camera en accuset kon worden aangesloten (VR2120-VR2220). Het was een poging tot penetratie in de hobby-filmmarkt. Ze werd voor dit doel verkocht maar het totale gewicht dat meegedragen moest worden was aanzienlijk en lastig.

Video-tuner VR2120 en portable videorecorder VR2220 (1983).

De set had een bruto-adviesprijs van f 4995 inclusief een accuset en een camera, dus (te) duur voor deze toepassing maar de mogelijkheid van videofilmen door de consument was in de praktijk aangetoond (hierna kwam de "camcorder" in 1986).

rentmeester
VIDEO-SPECIALIST MET SERVICE!

Wij zijn opgeleid tot het verlenen van service en onderhoud aan alle videosystemen. Hierdoor zijn wij in staat uit het enorme aanbod van videorecorders een voorselectie te maken, waardoor u als consument bij ons, naast een lage prijs, de beste kwaliteit vindt!

BETAMAX VIDEORECORDER 1295.-

PHILIPS' NIEUWSTE VIDEORECORDER 1995.-
 VR 2324 / 2395 - No bij "rentmeester" incl. cassette en 6 films 14 dagen op zicht!

PHILIPS VIDEO-PORTABLE SET 3590.-
 VR 21 / 2220 compleet met camera VR 4330 4.995,- OP = OP

MITSUBISHI VIDEORECORDER 1895.-
 VHS met slubec en 5 reclamen, No voor

SCOTCH VIDEOCASSETTES
 VHS 180 f 29.50 Betamax L700 f 29.50 VCC 200 f 44.50

MINI-SET „TELETON“ 299.-
 stereo VHS-rec met afneembare kassetten 300,- bij Rentmeester

STEREO WALKMAN CASS. SPELER 69.-
 met Telefoon, koptelefoon, antenne, f 119,- bij

PHILIPS/ERRES AUDIORACK 895.-
 boom, versterker, cava/vc en draaitafel, best. luidsprek.

rentmeester

Deel van de wekelijkse advertentie in 1983 (Nieuwsblad van de Bevelanden).

“MATCH-LINE” TELEVISIE, VIDEO EN AUDIO

Philips Match Line serie (1983).

Het design van strakke dunne toestellen heeft jaren geduurd en was de voorloper naar de huidige vormgeving van platte TV's.

“TELETEXT”, “VIDITEL” EN “VIEWDATA”

Philips 26CP2321 en 26C992 (1981).

Dit waren de nieuwste mogelijkheden op TV-gebied. De laatste, waarvoor een modem van de PTT nodig was, heeft zich niet doorgezet en is later als het ware door ons huidige “internet” vervangen.

SATELLIËTELEVISIE

Astra satelliet (1985).

SPEL-COMPUTERS EN PC'S

Links de Philips G7000, rechts de Commodore 16 (1980).

We verkochten de Sinclair ZX80 en ZX81, de Commodore 16 en Commodore 64 met diverse soft- en hardware, maar vooral de spelcomputers waarvan de Philips G7000 met zijn vele “spelmodules” een bestseller was. Digitalisering met microprocessors werd breed ingezet ook in radio-, audio- en videoapparatuur.

ZENDONTVANGERS 27 MC MET FREQUENTIEMODULATIE

Links 40 kanalen AM, rechts Philips 22 kanalen FM / PTT (1980).

Toen in maart 1980 de 27 MC-band op FM met maximaal 0,5 watt zendvermogen in Nederland via de PTT legaal werd, barstte er weer een nieuwe rage los. De omzet hiervan zorgde in 1980 en 1981 voor een compensatie van de teruglopende omzet in het “bruingoed”. Pas in 1982 liep deze toegevoegde omzet weer terug en liet een behoorlijk gat achter in de totale omzet.

PORTABLE RADIO-TV-COMBINATIE

Philips radio-TV-cassetterecorder of rechts met KTV (1983).

Portable stereo radiocassetterecorders met ingebouwde televisie maakten de radio compleet in haar toepassing. Ideaal voor tienerkamers, caravans en recreatiedoeleinden.

PORTABLE RADIORECORDER “SOUNDMACHINE”

Links de Philips D8224 (1983), rechts de 8644 (1984).

Grote radiocassetteportables met even grote zware luidsprekerboxen, eventueel vast of afneembaar bevestigd, kwamen in het straatbeeld en op de tienerkamer.

DE CD-SPELER

Philips compact discspeler CD100 (1983).

Een van de grootste omwentelingen op gebied van geluidsregistratie en -weergave was de compact disc begin tachtiger jaren. Philips had door het falende V2000-systeem veel geleerd en voor het door haar ontwikkelde CD-systeem Sony als partner aangetrokken. Hierdoor kwam een sterke samenwerking tussen Philips en Sony om dit systeem wereldwijd te introduceren en te promoten.

Laser aftaststelsysteem (Philips commerciële documentatie).

Geen last meer van krassen of vuile vingers op de plaat. Het afspelen van de CD kon voorgesprogrameerd worden en digitale opnames waren technisch beter dan de analoge welke om deze reden door de platenmaatschappijen “geremasterd” werden.

Na de introductie van de CD werden in de komende jaren alle grammofoonplaat- en musicassettesystemen door het compact discsysteem verdrongen. De grammofoonplatenzaken kregen hierdoor ook meer ruimte voor nieuwe producten.

DE ECONOMISCHE RECESSIE 1980

UTRECHT - Voor het midden- en kleinbedrijf is 1981 wat de werkgelegenheid betreft een angstig jaar. Het aantal werknemers in deze sector zinkt dit jaar met ca. 3,3 pct af. Het aantal kleine zelfstandigen loopt waarschijnlijk met 1,5 pct terug.

PZC 9 oktober 1981.

In 1980 werd de vakhandel elektromarkt in Goes en omstreken ernstig verstoord door de opkomst van discounters. Er was tevens sprake van een ernstige economische recessie, de omzetten in de elektrovakhandel kelderden. In 1980 werd dan nog een nieuw marktaandeel in de 27 MC-apparatuur gevonden, waardoor in 1980 en 1981 de omzet bij ons enigszins stabiliseerde. Andere bedrijven kwamen in de problemen en faillissementen volgden.

In 1982 werd door het CIMK (Centraal Instituut Midden- en Kleinbedrijf) op verzoek het bedrijf nog doorgelicht. Het bedrijf stak gunstig af bij de rest in het land en het advies was om te proberen de recessie te overleven, daarna zou het weer beter gaan in de vakhandel...

Maar zoals het vooral gaat tijdens een recessie, zoekt de consument de goedkoopste leverancier en hierdoor daalde de omzet vanaf 1982 tot 1985 tot onder het verhoogde “break-even”-punt en dan is de keuze: nu stoppen en saneren of doorgaan tot een onvermijdelijk faillissement binnen een paar jaar. Er werd gekozen voor de eerste optie en in de loop van 1985 werd het bedrijf om economische redenen gesaneerd en opgeheven.

Het was een pijnlijk maar juist besluit geweest, het marktaandeel van de vakhandel en elektromarkt werd in de loop van de jaren erna steeds verder door de grootwinkelbedrijven opgeslokt, op een enkele uitzondering na. Na 2000 kwamen er nog grotere “megastores” (MediaMarkt e.d.) met investeringen van vele miljoenen in een ontzettend breed assortiment, in een kolossaal pand met veel reclame en superlage prijzen. Er gingen hierdoor dan ook grote elektroketens met bekende namen voor de bijl...

Ook rijzen op internet on-line winkels de laatste jaren als paddestoelen uit de grond, zij kunnen met hele lage prijzen werken vanwege het ontbreken van fysieke winkels met voorraden en personeel.

Reparaties van elektronische apparatuur zijn tegenwoordig haast niet meer lonend, de kosten staan vaak niet in verhouding tot de nieuwprijs. De huidige apparatuur is ontwikkeld voor een korte levensduur. De vernieuwing van de techniek gaat in zo'n razend tempo dat de toestellen snel “verouderd” raken (vooral computers, telefoons en foto- en filmtostellen). Analooog is digitaal geworden op basis van chiptechnologie. Beeldbuizen (CRT's) voor televisies zijn al lang

verdwenen en vervangen door Plasma-, LCD- en LED-schermen en de Oled komt eraan. Grammofoonplaten, video- en musicassettes zijn reeds door CD en DVD vervangen en zij zullen in de nabije toekomst op hun beurt door vaste geheugensystemen worden opgevolgd of zoals nu reeds gebeurt, van internet worden gedownload.

Toen Andries van Westen zo'n honderd jaar geleden als oprichter van "Radio" H.J. van der Meer & Zonen te Vlissingen zijn eerste radio's in elkaar zette, had hij niet kunnen vermoeden dat de radio in de komende eeuw zo'n grote ontwikkeling zou doormaken welke zou leiden tot de vele afgeleide producten die er nu bestaan.

De radiotechniek is niet gestopt met de elektronenbuis maar deze is opgevolgd door halfgeleiders en microprocessors waarvan de perfectionering nog steeds verder doorgaat. Hierdoor zal er ook in de toekomst voldoende stof zijn om artikelen in het RHT te schrijven of dat nu over buizen- of

transistorradio's, bandrecorders, televisies of gerelateerde apparatuur gaat.

Toch ligt aan heel deze ontwikkeling **de radio** (onder andere de superheterodyne) ten grondslag wiens specifieke technieken in de afgelopen eeuw zijn geperfectioneerd en verder uitgebreid met velerlei applicaties. De televisie is immers niet anders dan een radio met een beeldscherm en alle audioapparaten vinden hun toepassing gecombineerd met de radio of diens afgeleide versterker met luidspreker(s).

Elke generatie kent haar eigen nostalgische periodes en hierdoor worden "oude" technieken in hobby's en studies levendig gehouden. De NVHR met al haar zusterclubs en de vele radio- en televisiemusea zijn hier goede voorbeelden van.

Met dank aan ieder die aan deze artikelenserie (I t/m IV in RHT) "H.J. van der Meer" heeft bijgedragen.

LCS-11-1920

TELEFUNKEN

**De normale
Telefunken combinatie
Prijs f. 217,50**

TELEFUNKEN de oudste en grootste radiofirma in Europa levert niet alleen één zender per dag, doch ook radiotoestellen en luidsprekers in verschillende combinaties.

Toestellen f. 47,50 tot f. 575,-
Luidsprekers f. 15,- tot f. 67,50

Steeds het beste!
wat in die prijs-categorie te verkrijgen is.

Brochures over radiotoestellen, luidsprekers en lampen worden op aanvraag gratis toegezonden door:

TELEFUNKEN DEN HAAG
Vert. d. Siemens & Halske A.G.